

Spelling

Pluswerk

Groep 8

Pit

ThiemeMeulenhoff

Naam

Spelling

Pluswerk • Groep 8

Blok 1

1 Maak zinnen.

- 1 Bedenk vier werkwoorden waarvan de stam eindigt op d.
- 2 Schrijf de woordenboekvorm boven aan de rijtjes.
- 3 Bedenk dan per werkwoord vier korte zinnen:
 - In zin a gebruik je de **ik-vorm**.
 - In zin b gebruik je de **je/jij-vorm achter de persoonsvorm**.
 - In zin c gebruik je de **hij/zij-vorm achter de persoonsvorm**.
 - In zin d gebruik je de **hij/zij-vorm, maar niet hij of zij**.

In welke zinnen gebruik je **ik-vorm** + **t**?

In de zinnen en

a

b

c

d

a

b

c

d

a

b

c

d

a

b

c

d

2 Vul de persoonsvorm in.

- 1 Lees het briefje.
- 2 Streep de woordenboekvorm door en schrijf de **persoonsvorm** op.

Gevallen

Je broertje schenken de limonade in.
Maar hij struikelen over het kleedje en valt.
Je broertje lijden erg. Dat zie ik.
'Pijn gedaan?'
Hij aarzelen even.
Dan antwoorden hij: 'Ja, heel erg!'
Je tante wenken me. 'Ik regelen wel een pleister', zegt ze.
Je broertje strijden niet langer tegen de pijn.
Hij huilen een beetje. Heel zielig.
Je tante zegt: 'Snoepen jij maar van de appeltaart.'
Dat doet hij. En dan is het over.

.....		
.....		
.....		
.....		

3

Vul in.

Kijk naar het werkwoord voor de zin en vul de goede vorm in.

aarzelen	1	Ik of ik zal gaan.
regelen	2	je het feestje?
bespieden	3	Je de burens.
verstoppn	4	je zusje zich?
snoepen	5	je te veel?
voeden	6	jij om 12 uur geiten?
schenken	7	je oma de limonade in?
lijden	8	je daar erg onder?
gebruiken	9	je broer die schaar?
kruipen	10	je onder de heg door?

- wenken** **11** je moeder je?
- streven** **12** jij naar hoge cijfers?
- peinzen** **13** Waar je over?
- verbazen** **14** je je daarover?

4

Schrijf in het goede rijtje.

- 1** Kijk naar je antwoorden bij opdracht 3.
- 2** Schrijf de werkwoorden van opdracht 3 over in het goede rijtje.

ik-vorm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ik-vorm + t

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines on a white background.

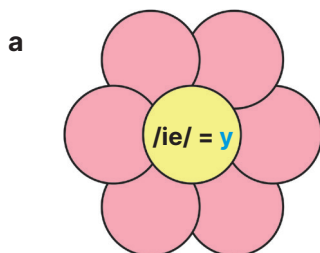
Blok 1

1 Vul de bloemen met woorden waarin je /ie/, /i/ of /j/ hoort en y schrijft.

Je mag je leerwerkschrift erbij gebruiken.

1 Schrijf de woordstukjes in de bloemblaadjes.

2 Klaar? Doe je leerwerkschrift dicht. Schrijf de woorden onder de bloemen.

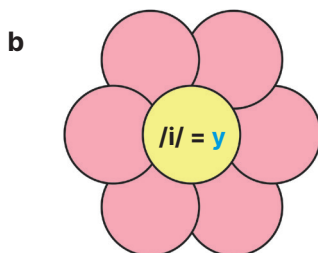
bloem a

.....

.....

.....

.....

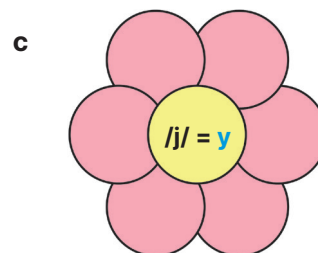
bloem b

.....

.....

.....

.....

bloem c

.....

.....

.....

.....

2 Welk woord met y wordt bedoeld?

Schrijf de woorden in de puzzel.

1 Dit zeg je als je ergens spijt van hebt.

2 een ander woord voor *trouw*

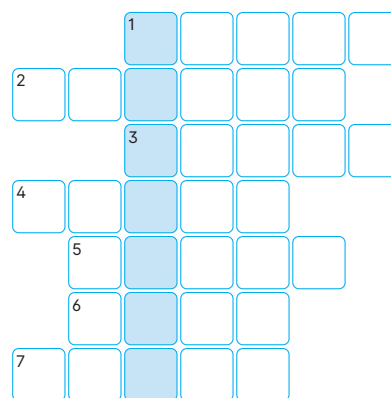
3 een verhaal dat veel mensen kennen,
maar dat niet echt is gebeurd

4 wat je leuk vindt om te doen in je vrije tijd

5 snoepje op een stokje

6 een klein soort paard

7 een lichte soepele stof, vooral voor kleding en kousen

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Vul in en maak de zin af.

Een ander woord voor is

3

Maak woorden met de paardensprong.**1** Begin bij het eerste woordstukje. Spring:

- twee hokjes naar boven of naar beneden + één hokje opzij,
- OF twee hokjes opzij + één hokje naar boven of naar beneden.

2 Welk woord krijg je als je met het paard springt?**3** Schrijf de woorden op.

yog	thie			jury	rint	
		boy	hy			lid
sympa	hurt			laby	ena	sys
	cow	thon	dy		gym	
py	namo		schoen		teem	

Blok 1

1 Welk woord dat eindigt op **iaal**, **ieel** of **ueel** hoort erbij?

Schrijf het woord op.

de kolonie

de provincie

het individu

het intellect

het principe

het genie

de financiën

de essentie

2 Maak de strip af.

Vul een woord in dat eindigt op **iaal**, **ieel**, **eaal** of **ueel**.
De antwoorden staan daar met de letters door elkaar.

Tip!

Weet je het echt niet? Draai de bladzijde op z'n kop.

- a U bent geweldig! U bent zelfs
- b U bent goed met geld. Ja, u bent heel goed!
- c U bent bijna onmisbaar voor dit van het bedrijf!

- a Maar bent u aardig tegen iedereen? Bent u?
- b Groet u bij binnenkomst iedereen?
- c Hebt u daarin goede principes? Bent u dus hierin?

- a Aardig zijn tegen de mensen, is voor mij!
- b En u, meneer, bent het tegendeel van sociaal.
- c U bent!
- d En daarom bent u nu ontslagen!

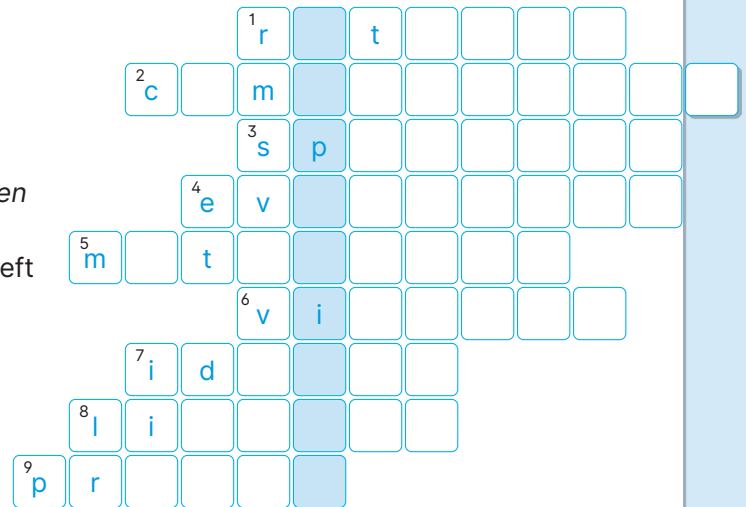
Plaatje 1: engiaal – mercomcieel – iaafri
Plaatje 2: ocsiaal – vojiaal – ciprinspieel
Plaatje 3: sensetieel – cosaiaal – forficieel

3

Welk woord dat eindigt op **iaal**, **ieel**, **eaal** en **ueel** wordt bedoeld?

Schrijf de woorden in de puzzel.

- 1 een plechtige manier om iets te doen
- 2 gericht op het verdienen van geld
- 3 een ander woord voor *bijzonder* of *apart*
- 4 een ander woord voor *mogelijk* of *misschien*
- 5 alles waar je iets van kunt maken
- 6 alles wat met zien en je ogen te maken heeft
- 7 zo goed als je maar kunt wensen
- 8 meetlat van ongeveer dertig centimeter
- 9 open tuinhuisje met een dakje erop

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes?

.....

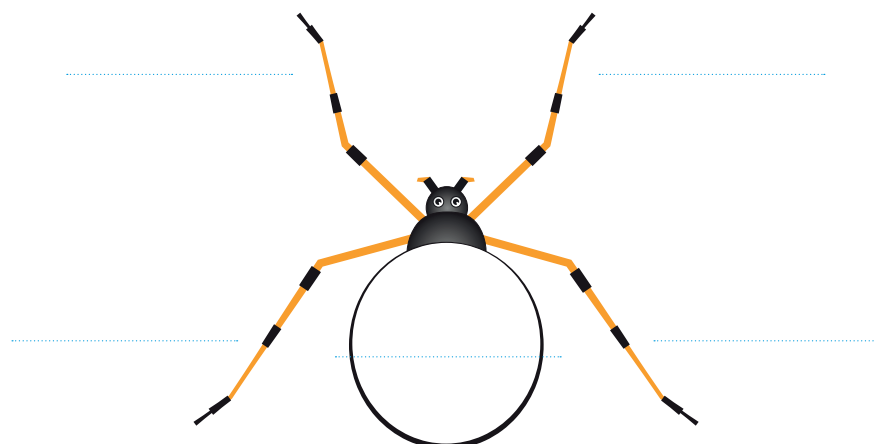
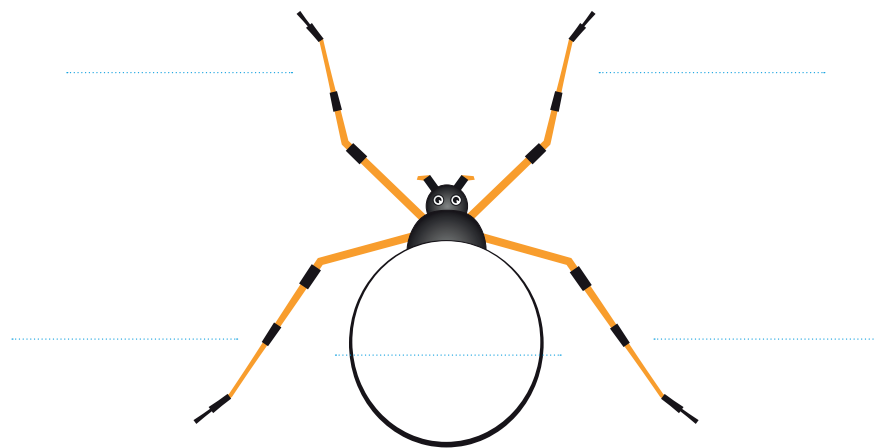
Ken je het woord niet? Zoek in het (digitaal) woordenboek op wat het betekent.

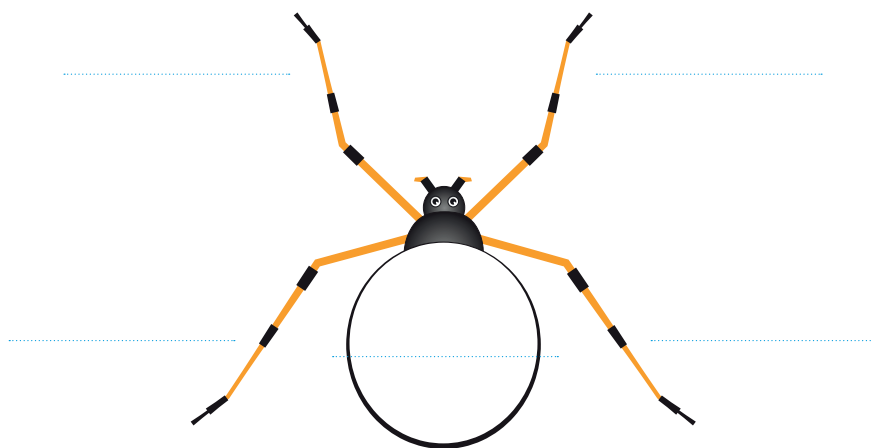
4

Doe er iets mee!

Kijk naar de woorden die je hebt ingevuld in de puzzel bij opdracht 3.

- 1 Maak met de woorden 1, 2 en 6 een woordspin. Welke woorden horen erbij?

- 2** Maak met de woorden 3, 4 en 7 een korte reclametekst. Je mag zelf weten waarover.
Gebruik alle drie de woorden.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3** Maak een tekening van woord 8 en 9 en het woord van de oplossing.
Schrijf de woorden eronder.

--	--	--

.....

Handwriting practice lines on page 11. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

1 Los het geheimschrift op.
Schrijf de woorden goed op.

Het modelschip

Vanmorgen werd ik wakker door de zonneschijn Het is rommelmarkt,
dacht ik meteen en ik stond op. Door de brievenbus hoorde ik al veel
lawaai op straat. Ik kleepte me snel aan en ging naar buiten om langs de kraampjes te lopen.
Bij het eerste zag ik alleen maar oude troep liggen: een hondesmand,
een vliegevegger oud beddegoed en
zelfs een kattenbak

Ik liep verder over het plein van de stadsschouwburg en kocht een
pannekoek Toen zag ik opeens een oud
oorlogsschip liggen.

Wauw! Dat staat prachtig in mijn boekenkast!, dacht ik.

Ik kocht het schip voor maar 3 euro. Ik stopte het net weg in mijn tas, toen ik een
meisjestem hoorde.

‘Mag ik dat schip van je kopen?’, zei het meisje. ‘Het is voor een tentoonstelling over de Tweede
Wereldoorlog in het gemeentehuis’

Die avond zat ik tevreden thuis: zonder boot, maar met 20 euro extra!

2

Zoek de samenstellingen.Schrijf de samenstellingen op en vergeet de **tussenletter** niet!**1** Maak elf samenstellingen die beginnen met **bruid**.

jonker	schat
stoet	jurk
kamer	bruid
japon	kleed
meisje	paar
suite	sluier

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2 Maak samenstellingen die beginnen met **vrucht**, **dier** of **konijn**.

cake	dag
vrucht	dier
tuin	hol
staart	yoghurt
sap	vel
konijn	winkel

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

3

Maak de rijtjes langer.

Zoek samenstellingen die in de rijtjes horen.

Je mag in het woordenboek kijken.

tussen-n*dierenwinkel*

tussen-s*oorlogsslachtoffer*

geen tussenletter*groenteman*

Handwriting practice lines on page 15. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 2

1

Vul het schema helemaal in.

Zet er een persoonlijk voornaamwoord voor (ik, hij, zij, wij of jullie).

[illegible]

2

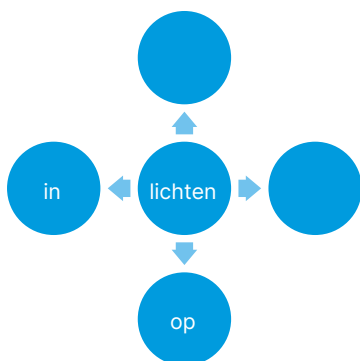
Welke werkwoorden horen bij de plaatjes?

Maak met elk werkwoord een zin in de **tegenwoordige tijd** en een zin in de **verleden tijd**.

3 Maak samengestelde werkwoorden.

Bedenk bij elk werkwoord nog twee woordstukjes. Schrijf alle samengestelde werkwoorden op. Zoek de betekenis op van woorden die je nog niet kent.

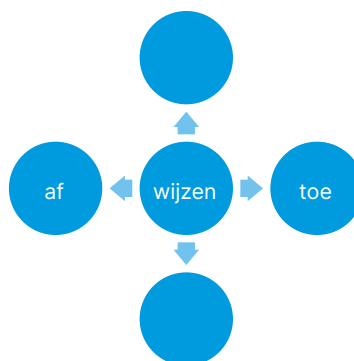

.....

.....

.....

.....

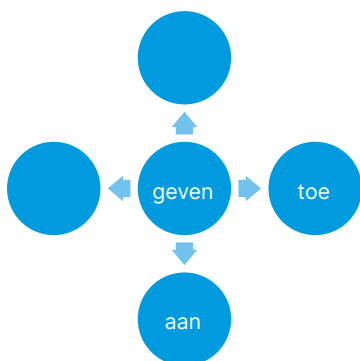

.....

.....

.....

.....

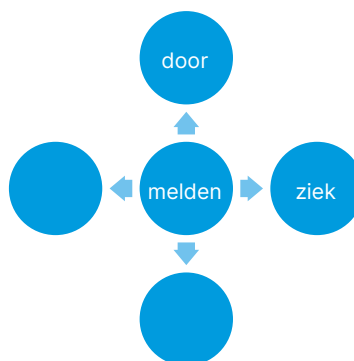

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Handwriting practice lines on page 19. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 2

1 Lees van rechts naar links en schrijf de woorden op.

nosnahc

snongipmahc

nehcuod

netonehcatsip

etuhcarap

sehciffa

egatnahc

nettehcnam

ginjirgahc

engapmahc

Bedenk zelf vijf woorden waarin je /sj/ hoort en **ch** schrijft.

Schrijf ze achterstevoren op. Vraag een klasgenoot jouw woorden te ontcijferen.

2

Welke woorden kun jij maken van het woord *manchetknoopjes*?

Schrijf zes woorden op en maak met elk woord een zin.

m a n c h e t k n o o p j e s

1

2

3

4

5

6

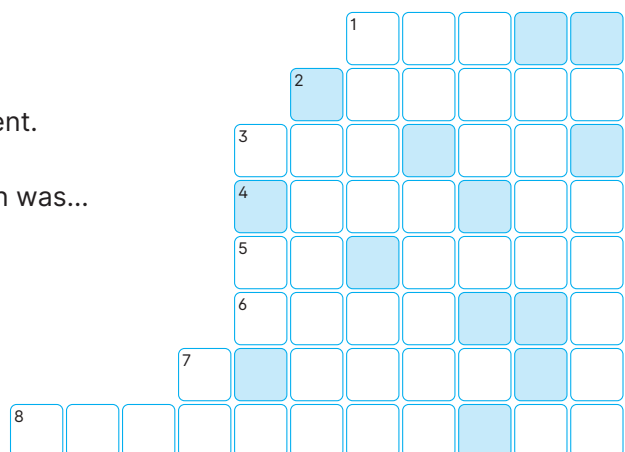
3

Welk woord waarin je /sj/ hoort en **ch** schrijft, wordt bedoeld?

Schrijf het in de puzzel. Schrijf de letters in de gekleurde hokjes apart op.

Schuif met die letters tot je een zin krijgt.

- 1 Het is van aardappels gemaakt.
- 2 Mensen dragen het op de fiets als het regent.
- 3 Hij opereert mensen in een ziekenhuis.
- 4 Veel mensen hebben voor de vuile was een was...
- 5 Het is rood en zit in een flesje.
- 6 Je hebt het in puur, melk of wit.
- 7 Je kunt het op je hoofd zetten.
- 8 Hij probeert misdrijven op te lossen.

De zin met de letters uit de gekleurde hokjes is:

In woordpakket 7 zitten veel woorden die niet vriendelijk klinken. Kies er vier uit en schrijf ze op. Bedenk een spannend verhaal waarin deze vier woorden voorkomen.

bangeriken

dommeriken

flauweriken

luieriken

slechteriken

viezeriken

lomperiken

luiwammesen

valseriken

2 Zoek tien woorden in de puzzel.

Kijk → en ↓ en ↘.

Streep de woorden door en schrijf ze op.

n	h	s	d	a	v	p	h	k	s	r
b	l	a	g	h	o	l	d	v	a	p
g	d	l	v	h	n	o	w	a	z	c
t	o	r	i	i	i	b	a	l	p	e
i	k	t	e	e	k	b	k	s	e	l
a	f	i	z	u	w	e	l	e	r	e
e	h	t	e	s	m	s	n	r	z	m
i	o	t	r	v	d	e	j	i	i	m
s	p	w	i	s	i	n	s	k	k	e
f	s	l	k	n	j	t	w	e	e	t
l	u	i	e	r	i	k	e	n	n	e
a	m	o	n	n	i	k	e	n	n	n

3 Maak een letterrijm.

Wanneer twee woorden met dezelfde letter beginnen, heb je een letterrijm.

Kies een woord uit het woordpakket en bedenk een woord dat met dezelfde letter begint.

Schrijf de woorden op. Maak er daarna een zin mee.

1 *dansende dreumesen*

.....

2

.....

3

.....

4

.....

5

.....

Blok 2

1 Maak vier woordtrappen.

Doe het zo:

- 1 Kies een woord uit het woordpakket. Bijvoorbeeld: enorm.
- Let op:** met het laatste woordstukje moet je een nieuw woord kunnen maken.
- 2 Maak een nieuw woord met het laatste woordstukje. Bijvoorbeeld: norma**al**.
- 3 Maak weer een nieuw woord met het aangeplakte woordstukje. Bijvoorbeeld: **aal**scholver.
- 4 Zet de woorden zó onder elkaar:

```
e n o r m
  n o r m a a l
          a a l s c h o l v e r
```

2 Bedenk woorden met de letterrover én de letterzetter.

Voorbeeld: toneel**vo**rstelling, brokken**pi**loot

3

Maak een anagram.

Een anagram is een puzzel. Door het husselen van de letters ontstaat een ander woord.
Kies vijf woorden uit het woordpakket en maak er een anagram van.

Voorbeeld: waterpolo = opa wortel

- 1 taart meppen
- 2
- 3
- 4
- 5

PUZZEL
opa wortel
waterpolo

Blok 3

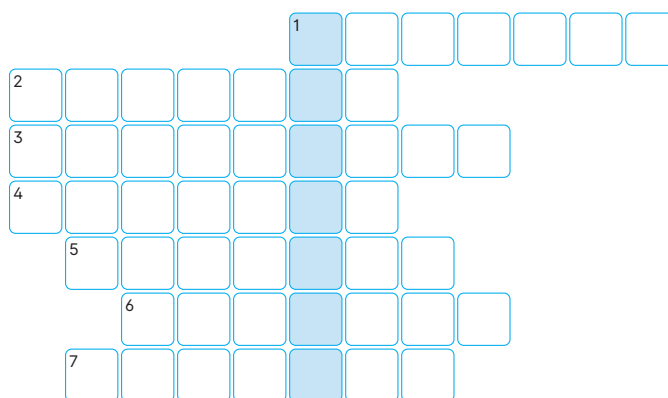
1 Wat is het goede **voltooid deelwoord**?

Omcirkel het en maak er een zin mee.

- 1 gepas – gepassend – gepassen – gepast – passend
- 2 duikt – geduikt – gedoken – geduiken – gedook
- 3 hechten – gehecht – gehechten – hecht – hechtte
- 4 redden – redde – geredden – geredt – gered
- 5 gewonden – gewon – gewin – gewonnen – gewinnen

2 Schrijf de **voltooid deelwoorden** van de werkwoorden in de puzzel.

- 1 starten
- 2 rijden
- 3 krimpen
- 4 broeden
- 5 bieden
- 6 reizen
- 7 bedanken

Welk **voltooid deelwoord** lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes?

Wat is hiervan de woordenboekvorm?

Maak een zin met dit **voltooid deelwoord**.

3

Schrijf een gedicht of een kort verhaal met voltooid deelwoorden.

- 1 Zoek acht woordenboekvormen die bij elkaar passen.
- 2 Maak er **voltooid deelwoorden** van.
- 3 Maak met de acht **voltooid deelwoorden** een gedicht of een kort verhaal.

woordenboekvorm

voltooid deelwoord

1 Laat ou en oe op elkaar rijmen.

- 1 Kies een woord uit het woordpakket waar je op kunt rijmen.
- 2 Bedenk er een rijmwoord bij. **Let op:** het rijmwoord schrijf je met **oe**.
- 3 Maak met die twee woorden een zin.
- 4 Doe dit zes keer.

Voorbeeld:

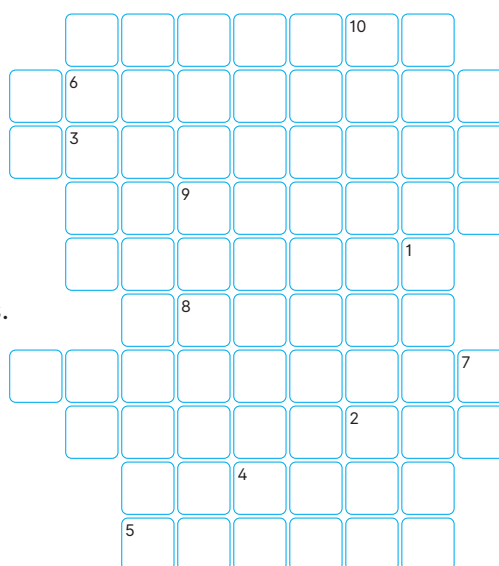
coupe – snoep

Ik snoep van een coupe met ijs en slagroom.

2 Welk woord past bij de omschrijving?

Schrijf het woord in de puzzel.

- 1 een soort stof, ook wel fluweel genoemd
- 2 een ander woord voor draaimolen
- 3 Hier sta je achter voordat je het toneel op gaat.
- 4 het nieuws dat op de televisie komt
- 5 een onderdeel van een lied
- 6 Hier wordt je paspoort gecontroleerd aan de grens.
- 7 Deze brede straat noem je ook wel wandelpromenade.
- 8 steeds van plaats wisselen
- 9 een overgebleven lap stof
- 10 een kledingstuk, meestal met knoopjes en een kraagje

Zet de letters met een nummer in de goede volgorde.

Welk ander woord voor liedjeszanger vormen deze letters?

3

Schrijf een gedicht met Franse leenwoorden.

Gebruik: blouse | douche | couscous | chocolademousse | routine | limousine | retour | bonjour

.....

.....

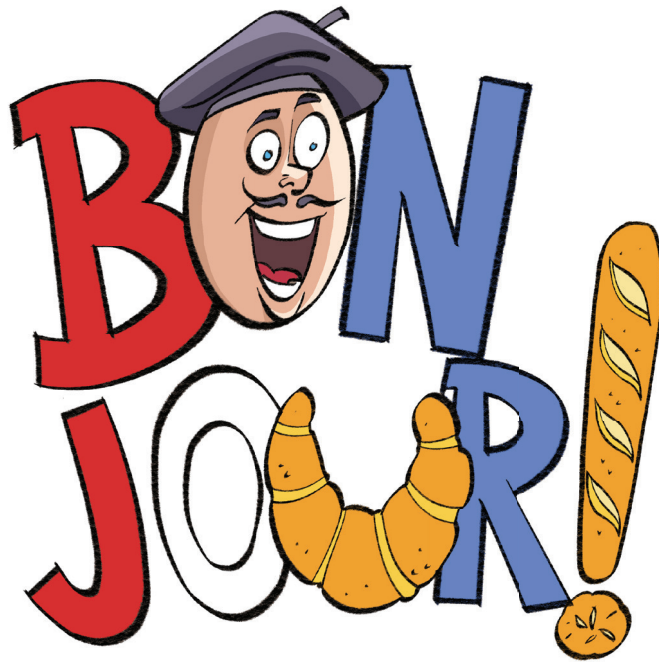
.....

.....

.....

.....

.....

Blok 3

- 1 Zoek twee woorden bij elkaar en maak er een **samenstelling** van.
Schrijf ze in het goede rijtje.

feest druk middel crisis pech
post jeugd schaak fiets strijd
bioscoop roof wespen licht

bus journaal nest computer bon
centrum geval stemming lijn
flits sleutel knoop vogel toneel

samenstellingen waarin
twee medeklinkers
hetzelfde zijn

.....

.....

.....

.....

.....

.....

samenstellingen waarin
twee medeklinkers (bijna)
hetzelfde klinken

.....

.....

.....

.....

.....

.....

samenstellingen waarin
je een medeklinker (bijna)
niet hoort

.....

.....

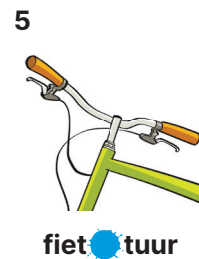
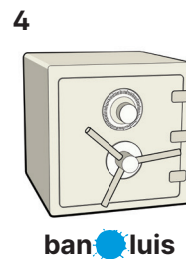
.....

.....

.....

.....

- 2 Kijk naar de plaatjes. Schrijf de **samenstelling** eronder.
Bedenk bij elk woord een zin.

1

2

- 3
- 4
- 5

3 Knip de **samenstelling in twee woorden.**

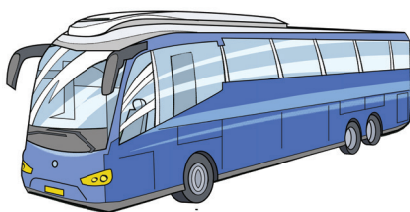
Maak bij elk woord een tekening. Gebruik de losse woorden in een zin.

Voorbeeld:

postbus

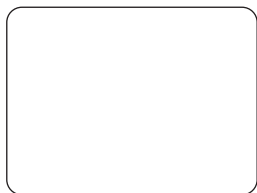
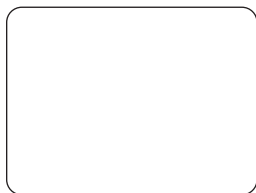
post

bus

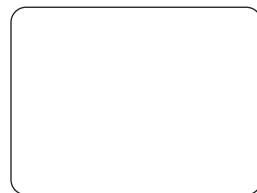
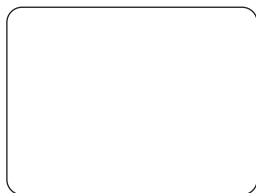
De postbode stopt de
post in de bus.

de schaakcomputer

.....
.....

de chipszak

.....
.....

de kerstboom

.....
.....

het wespennest

.....
.....

Blok 3

- 1 **Vul de goede samenstelling in.**
Denk aan het **koppelteken** en de lidwoorden.

1	een uitvoering van de opera	
2	het onderschrift bij een foto	
3	ijs van chocolade gemaakt	
4	een opname in de studio	
5	een uitzending op de radio	
6	energie van de zon	
7	een ongeluk met de auto	
8	een aanval van astma	
9	de aandacht van de media	
10	een uitzending die live wordt opgenomen	

- 2 **Maak er zinnen mee.**
Gebruik de samenstellingen met **koppelteken** in een zin. Zoek de betekenis op als je het woord niet kent.

de olie-industrie	1	
toe-eigenen	2	
de alinea-indeling	3	
de auto-inbraak	4	

3

Schrijf vijftien samenstellingen op.

Kies steeds uit elk vak één woord. Zet er een **koppelteken** tussen als het nodig is.

bio	mee	make	- ?	stemming	up	pagina
na	mini	grof		avond	eten	vuil
thee	kust	gala		apen	plaats	zadel
close	roof	fiets		golf	ei	up
web	feest	pistache		vogel	ijjs	industrie

.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

4

Bedenk samenstellingen en schrijf ze op.

Het eerste woord staat erboven. Zet er een **koppelteken** tussen als het nodig is.

auto**mee****mini**

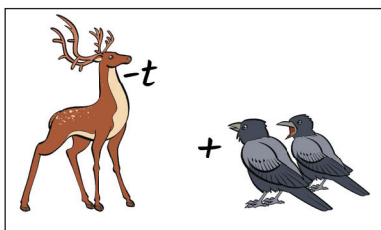
.....		
.....		
.....		
.....		

Blok 4

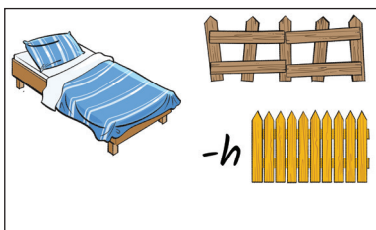
1 Los de rebussen op en vul het schema in.

Maak daarna zelf twee rebussen met **werkwoorden** die beginnen met **ver** en vul het schema verder in.

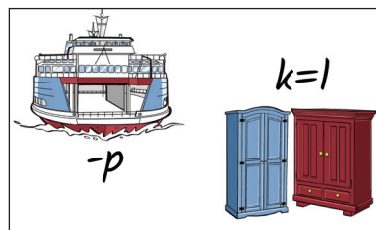
1

2

3

woordenboekvorm

ik-vorm tt

hij-vorm tt

voltooid deelwoord

1				
2				
3				
4				
5				

4

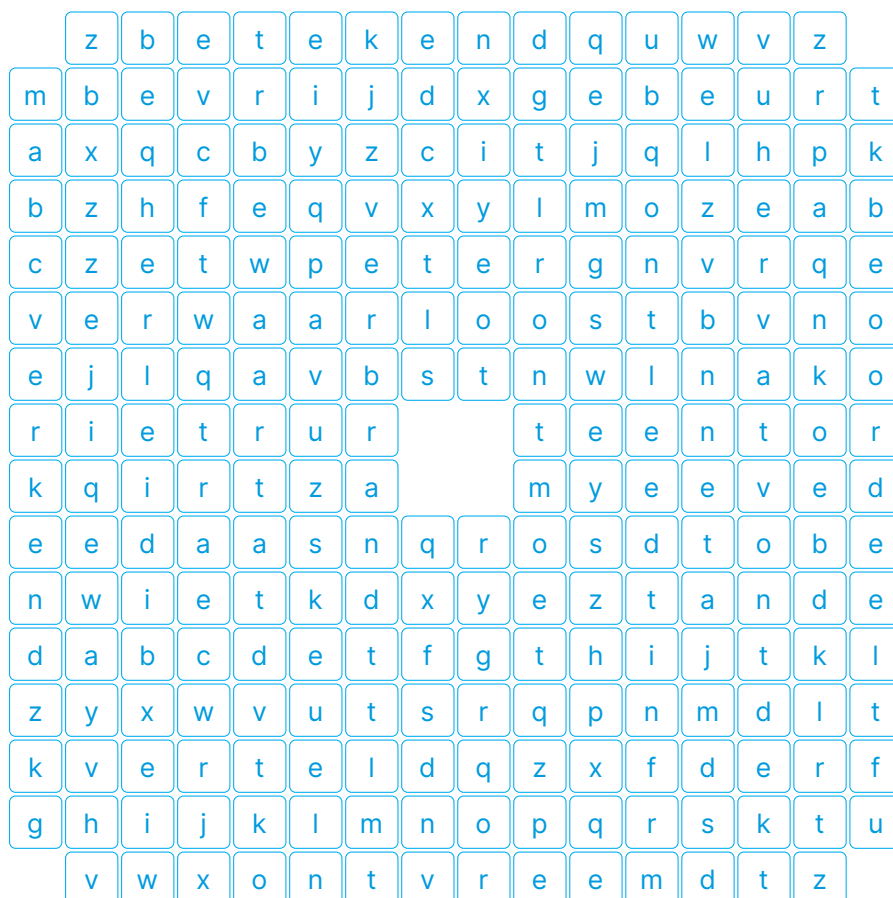
5

2

Zoek vijftien werkwoorden → of ↓ in de letterpuzzel.

De **werkwoorden** beginnen met **ge**, **be**, **ver**, **her** en **ont**.

Zet ze in het goede rijtje. **Let op:** soms kan een **werkwoord** in meerdere rijtjes.

ik-vorm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

jij-, hij/zij-, het-vorm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

voltooid deelwoord

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

**Maak bij elk werkwoord in ieder geval twee woordenboekvormen met *ge*, *be*, *ver*, *her* of *ont*.
Maak daarna met tien *werkwoorden* een korte zin in de *tegenwoordige tijd enkelvoud*.**

lasten

dienen

branden

vatten

kennen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Handwriting practice lines on page 37. The page contains 20 sets of horizontal dotted lines for writing practice.

.....

1

Kies uit: Anna | dahlia | buggy | avond | hobby | etalage | zondag | Senna | Annie | voorpagina | thema | guppy | woensdag | flamingo | aspirine | nacht | intercity | Remco | bacterie | airco | krasje | Eskimo | Ilja | nacht | alibi | garage | winter

- 1 Schrijf in het eerste rijtje de woorden met **apostrof-s** ervoor.
- 2 Schrijf in het tweede rijtje de namen waar **apostrof-s** achter komt en zet er een zelfstandig naamwoord achter.
- 3 Schrijf in het derde rijtje de woorden met **apostrof-s** in het meervoud en zet er een lidwoord voor.
- 4 Laat in het vierde rijtje zien hoe de woorden zonder **apostrof-s** geschreven worden.

[illegible]

2

Schrijf een verhaal bij de titel. Gebruik de woorden van de plaatjes.

De woorden van de plaatjes moeten in het meervoud staan.

's Zondags in de dierentuin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Achter welke namen komt **apostrof-s** om aan te geven dat iets van iemand is?

Maak een namenalfabet. Zet er een zelfstandig naamwoord achter.

Voorbeeld: V = Vera's viool

A =

B =

C =

D =

E =

F =

G =

H =

I =

J =

K =

L =

M =

N =

O =

P =

Q =

R =

S =

T =

U =

V =

W =

X =

Y =

Z =

Handwriting practice lines on page 41. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 4

1 Maak een puzzel met stoffelijk bijvoeglijke naamwoorden.

Let op: werk met potlood.

- 1 Kies eerst een woord dat in de gekleurde hokjes past.
- 2 Zoek woorden in woordpakket 15 waarin de letters van je gekozen woord voorkomen.
- 3 Schrijf elk woord in de puzzel.
- 4 Maak hokjes die je niet gebruikt zwart.
- 5 Bedenk een omschrijving voor elk woord en schrijf die achter de a t/m f.
- 6 Gum je woorden in de puzzel uit.
- 7 Laat een klasgenoot je puzzel oplossen.

a																				
b																				
c																				
d																				
e																				
f																				

2 Maak een letterrijm.

- 1 Kies een stoffelijk bijvoeglijk naamwoord.
- 2 Kijk met welke letter het woord begint.
- 3 Bedenk wat ervan gemaakt kan zijn. **Let op:** het woord moet met dezelfde letter beginnen.
- 4 Schrijf de twee woorden op: *houten hekken*.
- 5 Je mag ook grappige of aparte combinaties bedenken: *houten haren*.
- 6 Heb je tijd over? Teken enkele combinaties op een leeg blaadje.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

3

Beschrijf een cadeauwinkel en maak een plattegrond.

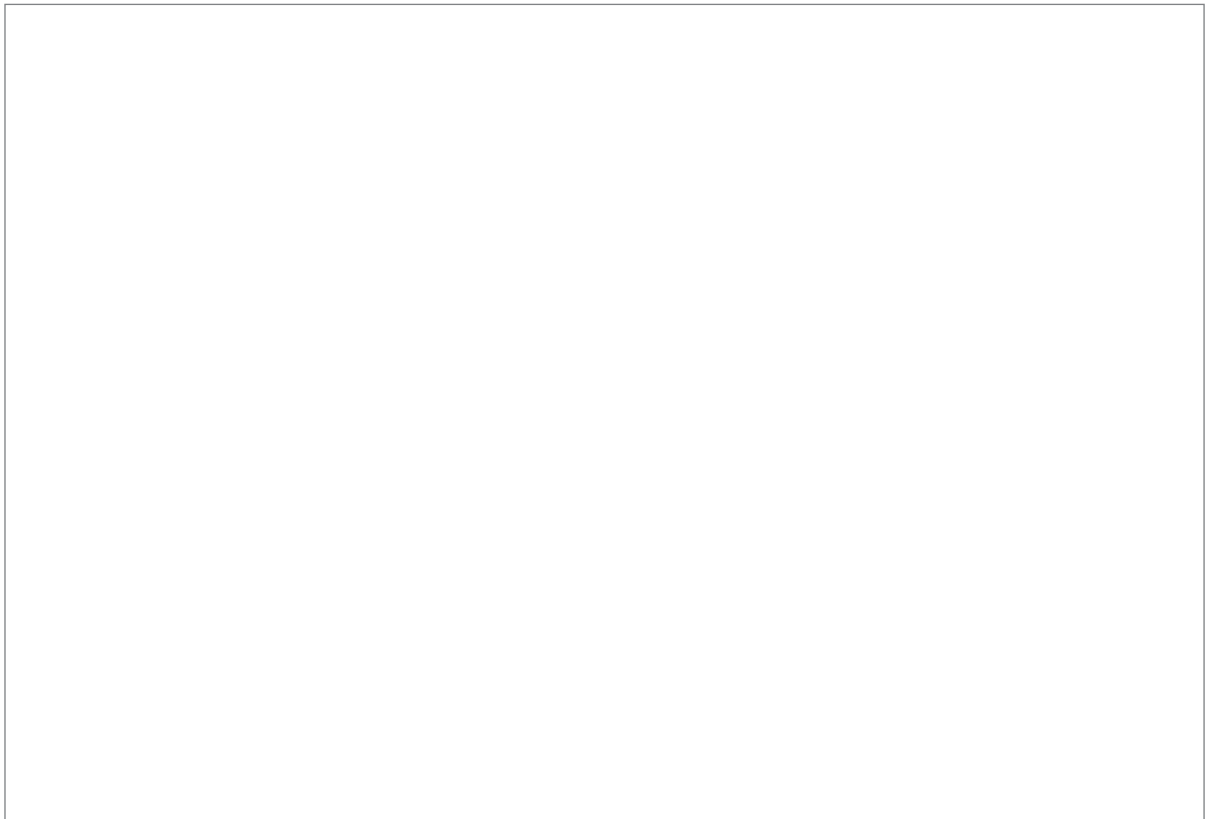
Je bent vast wel eens in een cadeauwinkel geweest.

Ze verkopen er leuke spulletjes van verschillende materialen.

Stel je voor dat je in zo'n winkel rondloopt.

- 1 Schrijf op wat er in de winkel te koop is. Gebruik ten minste vijf **stoffelijk bijvoeglijke naamwoorden**.
- 2 Maak daaronder een plattegrond van de cadeauwinkel. Geef met pijlen aan wat waar staat. Schrijf de woorden erbij.

plattegrond cadeauwinkel

Blok 4

1 Breek het woord af.

De vetgedrukte woorden kun je op twee plaatsen afbreken. Kies één mogelijkheid en pas die toe op het eind van de regel. Maak de zin op de tweede regel af.

- 1 Toen we de klas uitgingen om naar huis te gaan, was de **schoonmaker**
..... al bezig
- 2 Als je aan mijn oma vraagt hoe het met haar gaat, zegt ze vaak: z'n **gangetje**
....., ook al
- 3 Mijn kleine broertje heeft heel veel speelgoed, maar zijn **knuffelbeest**
.....
- 4 Je kunt bij dat gebouw aan de achterzijde naar binnen, maar de **voorzijde**
.....

2 Bedenk een woord bij de cijfercombinatie.

Het aantal letters in een **lettergreep** is aangegeven met cijfers. Bedenk woorden die bij onderstaande cijfercombinaties passen en zet afbreekstreepjes tussen de **lettergrepen**.

Voorbeeld: Bij de cijfercombinatie 2 – 3 – 5 past het woord wa – ter – kraan.

1 3 – 2 – 3	6 2 – 4 – 3
2 2 – 3 – 3	7 2 – 3
3 3 – 3	8 2 – 3 – 2 – 3
4 3 – 3 – 2	9 3 – 4
5 2 – 2 – 3	10 5 – 3 – 3

3

Schrijf een verhaal.

Gebruik de regels voor het afbreken van woorden.

- 1 Schrijf bij elke regel vier woorden met afbreekstreepjes.
- 2 Kies daarna ten minste tien woorden uit en gebruik die woorden in je verhaal.
- 3 Past een woord niet meer op een regel? Breek het woord dan af en gebruik een afbreekstreepje.

samenstellingen

.....

woorden met een letterover/letterzetter

.....

woorden met ng en nk

.....

woorden met ch

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Blok 5

1 Welk voltooid deelwoord past in de zin?

Bedenk een **voltooid deelwoord** dat begint met **ge**, **be**, **ver**, **her** of **ont**.

- 1 Na een storing van een half uur werd de uitzending
- 2 Erik heeft bij het huwelijk van zijn oom en tante.
- 3 Op vakantie wisten we de weg niet meer: we waren
- 4 Mijn spreekbeurt werd met een negen.
- 5 Door de aanleg van de ringweg werd het verkeer in het centrum
.....
- 6 We hebben de taart in acht punten
- 7 Ondanks de goede bewaking is hij uit de gevangenis
- 8 We hebben op het terrasje allemaal limonade en taart

2 Vul het schema in.

Kies bij nummer 1 tot en met 5 een werkwoord uit opdracht 1.

Bedenk bij nummer 6 tot en met 9 zelf een werkwoord.

	woordenboekvorm	persoonsvorm hij-vorm tt	voltooid deelwoord
1	ge-		
2	be-		
3	ver-		
4	her-		
5	ont-		
6	be-		

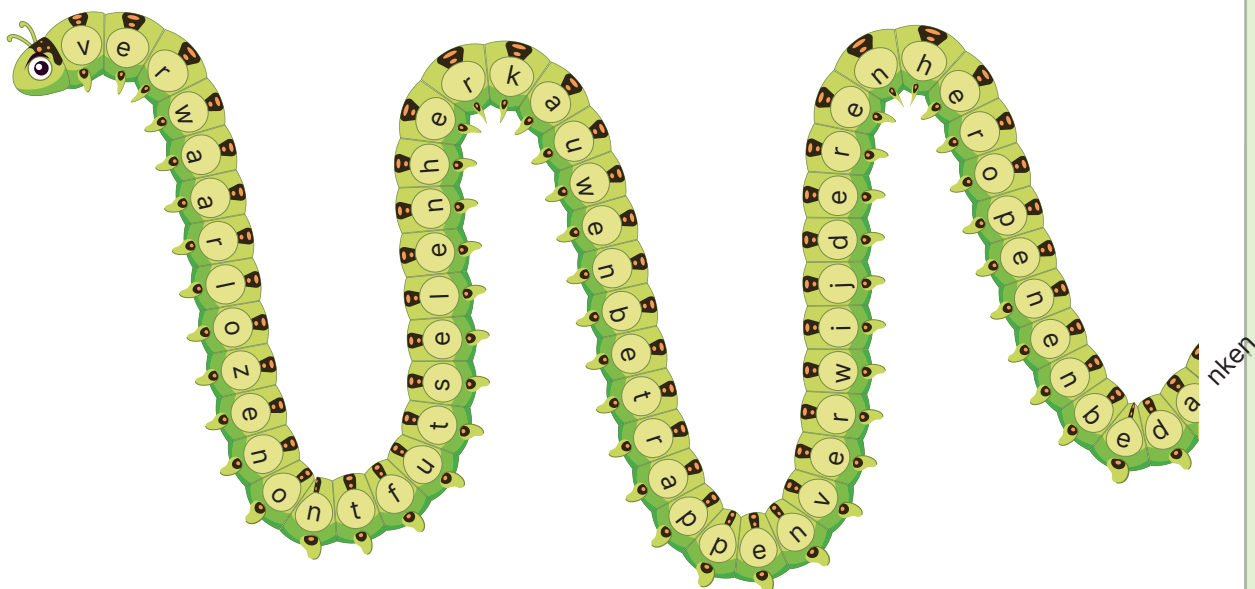
7 ver-

8 her-

9 ont-

3 Zoek de zeven werkwoorden in de woordslang.

Maak van elk werkwoord een **voltooid deelwoord** en maak er een zin mee.

Blok 5

1 Welke woorden horen in de puzzel?

De woorden zijn **afkortingen** voluit geschreven.
Schrijf de woorden in de puzzel. Zet de afkortingen bij de nummers.
Zorg dat de puzzel helemaal klopt.

Kies uit: evt. | i.p.v. | enz. | d.w.z. | a.u.b. | km | sec. | dhr.

horizontaal:

3

6

7

8

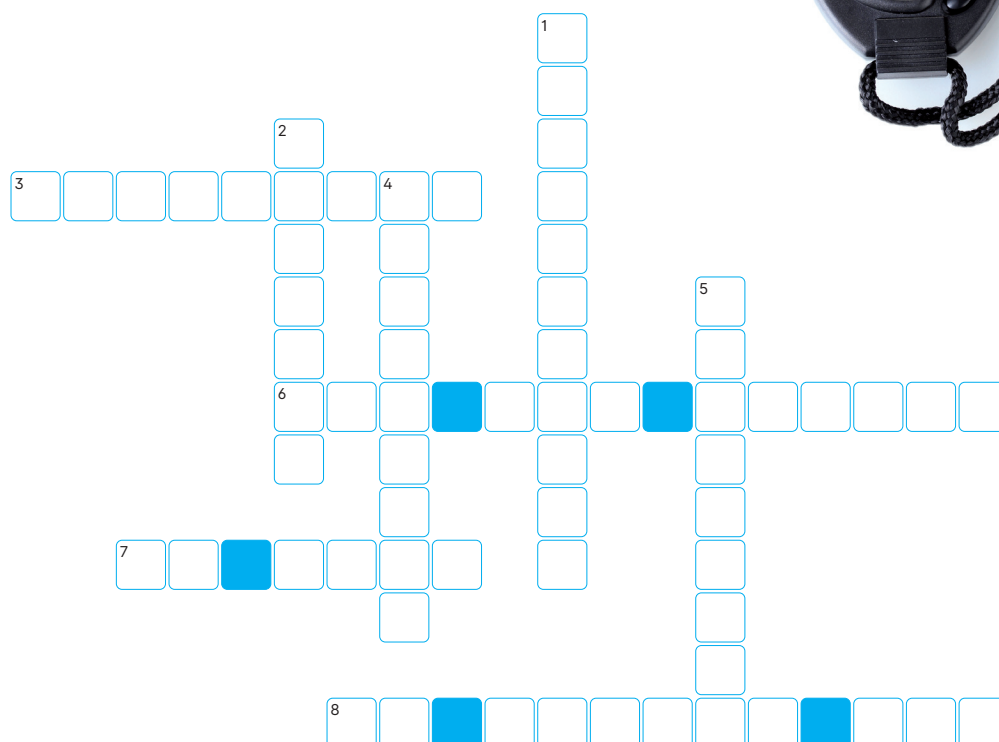
verticaal:

1

2

4

5

2 Zoek de afkorting in de zin.

- 1** In de zinnen staan de **afkortingen** voluit geschreven. Onderstreep deze en zet de **afkorting** erachter.
- 2 Let op:** je houdt drie afkortingen over. Maak daar zelf zinnen mee.
- 3** Weet je niet wat de afkorting betekent? Zoek het op.

Kies uit: m.a.w. | i.v.m. | m.b.t. | d.m.v. | n.a.v. | o.i.d.

- a** In verband met de feestdagen zijn de winkels morgen vanaf 17.00 uur gesloten.

.....

- b** Je wordt lid van de vereniging door middel van het invullen van het inschrijfformulier.

.....

- c** Er werd een speeltuintje voor de kleintjes aangelegd naar aanleiding van verzoeken uit de buurt.

d

e

f

3 Maak een advertentie voor computerspelletjes.

Gebruik in de advertentie zoveel mogelijk **afkortingen**.
Laat een klasgenoot de advertentie aan je voorlezen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Blok 5

1 Zoek zes samenstellingen en maak er zinnen mee.

Haal uit elk vak steeds één woord.

zweef	douche	rechts
schip	verkoop	ski

systeem	prijs	breukeling
vliegtuig	instructeur	gordijn

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

2 Vul de samenstelling in.

Zet er een lidwoord voor.

- 1 Een zanger voor het volk is
- 2 Een stijl van leven is
- 3 Een omroep voor de televisie is
- 4 Een struik met een bes is
- 5 Een egel in de zee is
- 6 Een dienst in het weekend is
- 7 Een wijzer voor secondes is
- 8 Een schouwburg in de stad is
- 9 Een artikel in de krant is
- 10 Een bank onder de zon is

3 Maak een omschrijving van de **samenstelling**.

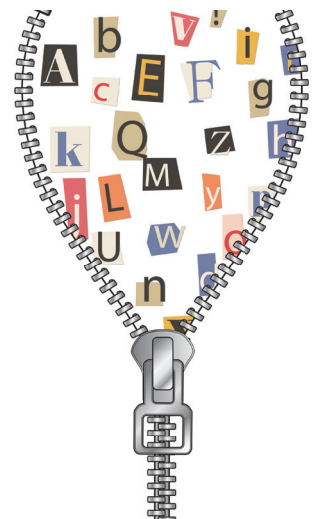
Voorbeeld: Een profvoetballer is een voetballer die voetbalt voor zijn beroep.

- 1 Een modeontwerper is
- 2 Een natuurramp is
- 3 Een basisschoolleerling is
- 4 Een harttransplantatie is
- 5 Een kleermakerszit is

4 Rits de twee **samenstellingen** uit elkaar.

De letters vormen om en om een woord.

- 1 gperroufsvtosetteblallilnegr
- 2 rdercuhitvseznsaakp
- 3 tnoaet-ueuirgreanmepn
- 4 mpeer-eentseanp
- 5 vloelvkesnzsasntgiejrl
- 6 znwieeeufwvbloiuewgwtiujkg

Blok 5

1 Welk woord wordt bedoeld?

Schrijf het **leenwoord** met het lidwoord erachter.

- 1 een gerecht van graanvlokken, fruit en noten:
- 2 de stoep waar voetgangers op lopen:
- 3 het lopen met ski's door de sneeuw:
- 4 iemand die de bal tegenhoudt:
- 5 een kopje koffie met opgeschuimde melk:
- 6 ondergoed dat door dames wordt gedragen:
- 7 een klein metalen pinnetje met grote platte kop:
- 8 een Italiaans ovensgerecht van deegplakken, gehakt en groenten:
- 9 het knutselen door kleuters:

2 Schrijf een verhaal bij het plaatje.

Gebruik de **leenwoorden**: de crash | de ambulance | de parachute | sowieso | de confetti.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Omschrijf de leenwoorden.

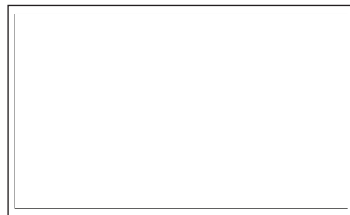
Je mag alleen Nederlandse woorden gebruiken.
Kijk naar opdracht 1 om te zien wat de bedoeling is.

- 1 de croissant
- 2 de streber
- 3 de confetti
- 4 de siësta
- 5 de cake
- 6 scoren

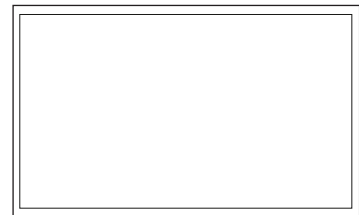
4 Uit welk land komt het leenwoord?

Teken de vlag van het land ernaast.

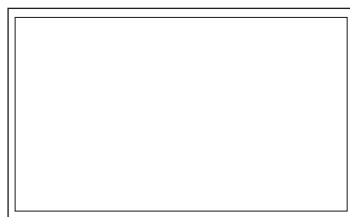
scoren

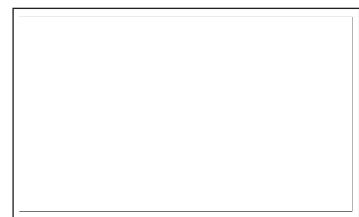
de schmink

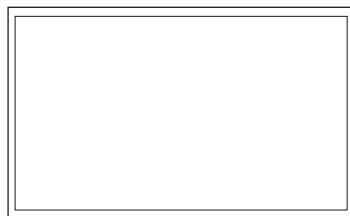
de ballerina

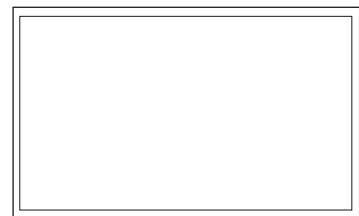
racen

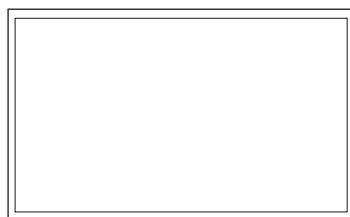
sowieso

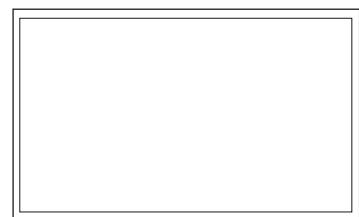
de lingerie

de punaise

de siësta

Blok 6

1 Wat staat er onder de vlek?

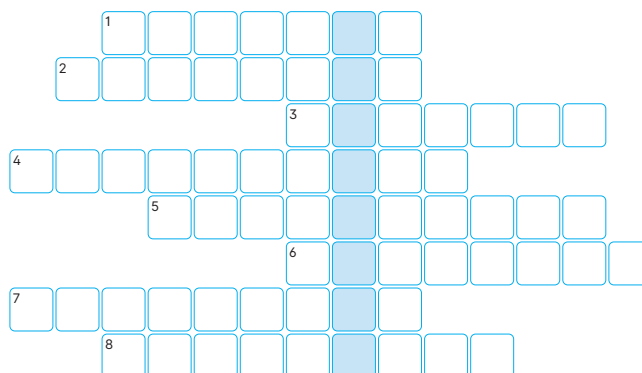
Lees de zin, zet een kruisje onder de goede werkwoordsvorm en schrijf de werkwoordsvorm op.

	pv	volt dlw	teg dlw	
1 Hij speelde met een rijden vlek treintje.	☐	☐	☐	
2 Het is pas gisteren gebeur vlek.	☐	☐	☐	
3 Aarzelen vlek stak het kind zijn vinger op.	☐	☐	☐	
4 Die engerd bedreig vlek me.	☐	☐	☐	
5 De oude man verwaarloos vlek zijn kat.	☐	☐	☐	
6 De kleuter ging huppelen vlek naar huis.	☐	☐	☐	
7 De koe heeft het gras herkauw vlek.	☐	☐	☐	
8 Jenny heeft het geheim ontrafel vlek.	☐	☐	☐	

2 Maak de puzzel

Vul de goede werkwoordsvorm in.

- 1 voltooid deelwoord van **geloven**
- 2 hij-vorm van **herhalen**
- 3 **tegenwoordig deelwoord** van **huilen**
- 4 hij-vorm van **ontmoedigen**
- 5 voltooid deelwoord van **beantwoorden**
- 6 hij-vorm van **verhuizen**
- 7 **tegenwoordig deelwoord** van **aarzelen**
- 8 voltooid deelwoord van **bewonderen**

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Maak een zin met dat woord.

.....

3

Schrijf zes zinnen bij het plaatje.

Gebruik:

- het **tegenwoordig deelwoord** van *fietsen*, *fluiten* en *lachen*;
- de **hij-vorm** van *beantwoorden* en *herkennen*;
- het **voltooid deelwoord** van *verrassen*.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

1 Wat staat er onder de vlek?

Schrijf de woorden op en kijk ze na in het (digitaal) woordenboek. Verbeter de fouten en schrijf die woorden nog eens op.

Plankenkoorts

- 1 Een jaar geleden moest ik voor het eerst ditie doen.
- 2 Het ging om een belangrijke rol in een speelfilm:
een gzelaar die gevangen werd gehouden.
- 3 Ik liep het stationsgebbinnen om met de trein naar de
filmstudio toe te gaan.
- 4 Opeens kreeg ik het vreselijk bend.
- 5 Ik was bang dat ik zou flvallen!
- 6 Maar ik bleef vasthden aan het idee dat het goed zou
gaan, want ik ben echt een goede acteur.
- 7 Mijn zelfvertren was terug en ik deed het prima!
- 8 Vandaag ga ik zelfs naar de prsuitrking voor de
beste acteur.

Mijn verbeterde woorden:

.....

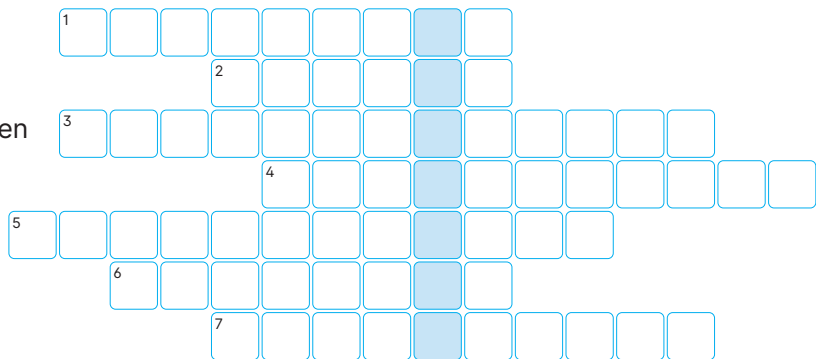

2

Schrijf de woorden in de puzzel.

Kijk zelf na en verbeter zo nodig.

- 1 lijn waarlangs hoofdhaar in verschillende richtingen is gekamd
- 2 ijs dat in de vorm van schotsen op het water drijft
- 3 plaats waar je een tijd woont of logeert
- 4 het hartelijk en gul ontvangen van gasten
- 5 vraag en aanbod van werk
- 6 padvinderij
- 7 woorden waarmee je iemand dreigt

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Vul in.

Een is een stuk gereedschap.

3

Homofonen**Homofonen** zijn twee woorden die je hetzelfde uitspreekt, maar die je verschillend schrijft en die twee verschillende betekenissen hebben.

- 1 Zoek het **homofoon** van de volgende woorden en schrijf de betekenis erachter.

Voorbeeld:

mei ← → mij

wij

ijs

lijden

meid

reist

rauw

nauw

- 2 Kies twee woorden die je hetzelfde uitspreekt en maak met elk woord een zin.

.....

.....

1 Maak woorden met paardensprongen.

- 1 Begin bij 'ran'. Schrijf de woorden goed op. Vervang de klanken /zj/ en /zju/ door de goede letters.
- 2 Schrijf bij elk woord een definitie. Je mag het woordenboek gebruiken.

		bou	ies			ie
	/zj/			/zj/	ran	
	/zju/				per	
lo		col		ta		/zj/
le		/zju/		eren		cen

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2 Zoek vijf nieuwe woorden met /zj/ als g en /zju/ als ge.

Zoek in het (digitaal) woordenboek, een leesboek of op het internet. Schrijf de woorden onder elkaar op. Kies voor elk woord één van de volgende mogelijkheden:

- maak er een voorbeeldzin mee;
- maak er een woordspin bij;
- maak een tekening om de betekenis duidelijk te maken.

.....
.....
.....
.....

3

Maak een puzzel.

- 1 Kijk naar de woorden in het woordpakket.
- 2 Kies acht woorden en schrijf ze met potlood in de puzzel. Druk niet te hard op het potlood. Schrijf elke letter in een hokje van links naar rechts.
- 3 Maak een omschrijving voor elk woord. Schrijf die onder de puzzel. Je mag een woordenboek gebruiken.
- 4 Maak hokjes die je niet gebruikt zwart.
- 5 Gum je woorden in de puzzel uit.
- 6 Laat je puzzel oplossen door een klasgenoot.

a												
b												
c												
d												
e												
f												
g												
h												

a

b

c

d

e

f

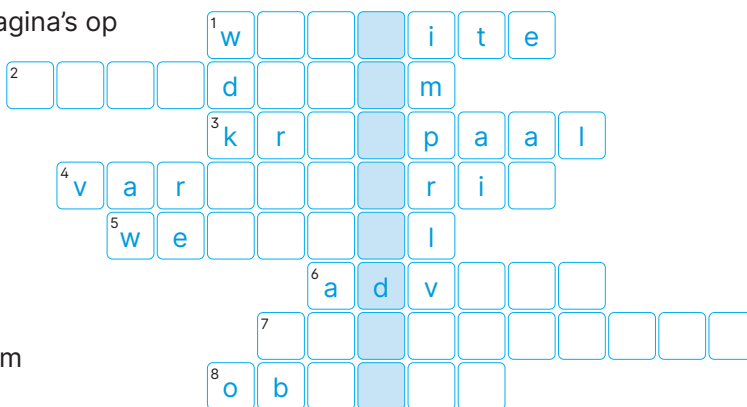
g

h

Blok 6

1 Schrijf de woorden in de puzzel.

- 1 verzameling bij elkaar horende pagina's op het internet
- 2 datum waarop iets eindigt
- 3 paal waaraan een kat zijn nagels scherpt
- 4 karbonade van een varken
- 5 e-mail ontvangen en versturen via een internetpagina
- 6 het geven van raad
- 7 een door een spin gemaakt net om insecten te vangen
- 8 ding of voorwerp

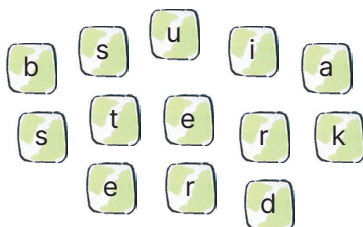
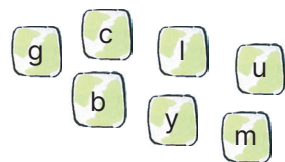
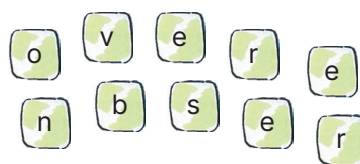
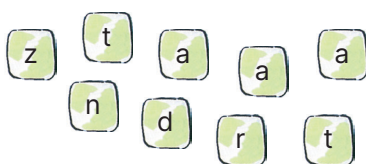
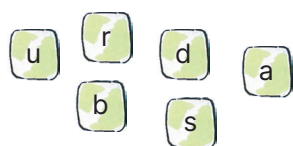

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Maak een zin met dat woord.

.....

2 Scrabble!

Welk woord kun je met de letters maken? Schrijf het woord naast het goede picto.

.....

.....

3

Schrijf zinnen bij het plaatje.

Kijk naar het plaatje. Bedenk er een verhaal bij. Gebruik in je zinnen ten minste:

- twee woorden die eindigen op /t/ = **d**
- twee woorden die eindigen op /p/ = **b**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Colofon

Auteurs

Maria Hetty van den Berg
Tamara van den Berg
Jannie van Driel-Copper
Irene Engelbertink
Marjanne van Gameren
Wies Gloudemans
Jeannette Miš
Cokky Stolze-van der Vegte
Saskia Tromp-Lantman
Gerda Verhey
Anne Coos Vuurmans

Redactie

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving

Flowdesign, Utrecht

Opmaak

Crius Group

Beeldverwerking

Eduardo media

Illustraties

Peter FitzVerploegh
De Boer illustraties

Foto's

Shutterstock

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt slimme flexibele leeroplossingen met een persoonlijke aanpak. Voor elk niveau en elke manier van leren. Want niemand is hetzelfde.

We combineren onze kennis van content, leerontwerp en technologie, met onze energie voor vernieuwing. Om met en voor onderwijsprofessionals grenzen te verleggen. Zo zijn we samen de motor voor verandering in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl
ISBN 978 90 06 28426 3

Versie 1.2

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Spelling

Pluswerk • Groep 8

9 789006 284263